

Verksamhetsberättelse för 2023

Småland Blekinge Halland South Sweden

www.sbhss.eu

Rue du Luxembourg 3

1000 Bryssel

Belgien

Verksamhetsberättelsens delar

Sida 3–5 **Inledning**

- Om Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS)
- Om SBHSS fokus för 2023
- Om verksamhetsberättelsen

Sida 6–11 **Tematiska områden som prioriterats av ägarna (se sida 4)**

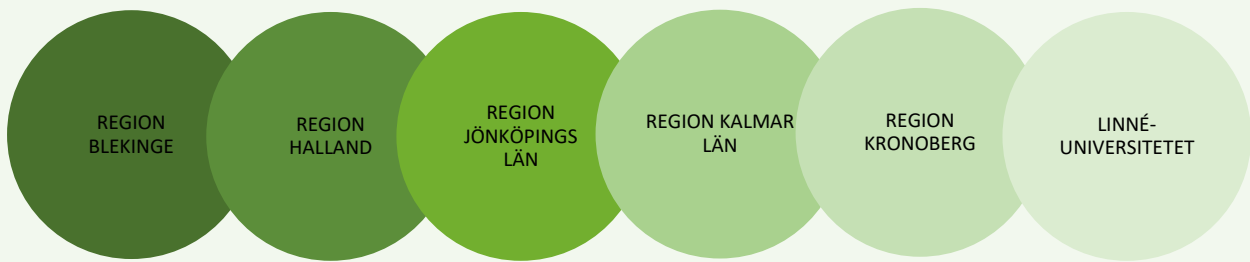
- Hållbar rörlighet
- Hälsa och vård
- Grön och blå omställning
- Digitalisering
- Energi
- Sammanhållningspolitiken

Sida 12 – 16 **Övergripande arbete för att nå ägarnas mål**

- Intressebevakning
- Kommunikation
- Påverkansarbete
- Bryssel – en arena och mötesplats för profilering och samarbeten
- Kompetensförsörjningsinsatser

Sida 17 **2024 – året framför oss**

Småland Blekinge Halland South Swedens (SBHSS) ägare 2023

Samarbetets syfte

Syftet med SBHSS är att främja ägarnas verksamhet och intresse i EU samt att öka samverkan mellan parterna och agera gemensamt i viktiga strategiska frågor, både på hemmaplan och på Brysselarenan. [SBHSS långsiktiga verksamhetsinriktning](#) sätter en långsiktig ram för aktiviteterna och ger samtidigt flexibilitet för att kunna hantera oförutsedda situationer.

Brysselkontoret

Vid sidan av samarbete mellan ägarna, sker en stor del av samarbetet inom SBHSS med det gemensamma Brysselkontoret som plattform. Aktiviteterna på den europeiska arenan är ett komplement till ägarnas arbete hemma i regionerna. Kontoret bemannades 2023 av tre heltidsanställda och två praktikanter per termin.

Brysselkontorets huvudsakliga uppgifter är:

- **Intressebevakning** av frågor som ägarna prioriterar, bland annat genom analyser av politiska initiativ och lagförslag, programutformning, finansieringsformer samt deltagande i samverkansplattformar inom de fokusområden som ägarna identifierat.
- **Påverkansarbete** i de frågor som ägarna via intressebevakningen identifierat som viktiga för hela eller delar av Småland-Blekinge-Halland.
- **Service** genom att Brysselkontorets medarbetare regelbundet besöker ägarna, informerar och ger råd via direktkontakter, [hemsida](#) och veckobrev, tar emot studiebesök på plats i Bryssel, erbjuder ägarna en arbetsplats i Bryssel samt verkställer enskilda önskemål från ägarna.
- **Kontaktskapande** verksamhet genom att förmedla kontakter i Bryssel samt biträda medlemmarna i planering av studiebesök och annan informations- och kontaktservice.
- **Kunskapshöjande** insatser genom att Brysselkontorets medarbetare är behjälpliga som experter vid utbildningsinsatser hos medlemmarna och i samverkan med medlemmarna även för regionernas aktörer.
- **Marknadsföring** och profilering av ägarna och dess aktörer på plats i Bryssel i syfte att skapa förutsättningar för att kunna ingå i nödvändiga samarbeten.

SBHSS fokus 2023

Varje år, tar ägarna fram prioriteringar och målsättningar för det stöd de önskar från Brysselkontoret. I dokumenten lyfts områden där internationella och/eller EU-aspekter kompletterar insatser på hemmaplan. Inför 2023 beslutade styrgruppen att förstärka bevakningen och arbetet kring digitalisering, energi och tillgång till sammanhållningspolitikens strukturfonder. Prioriteringarna för 2023 var följande:

Hållbar rörlighet

Ägarnas önskade fokus 2023

- Grön mobilitet
- Järnvägsbunden transport

Mål 2023: Ägarna har tillgång till relevanta Brysselbaserade nätverk för erfarenhetsutbyten och intressebevakning för att stärka förutsättningar för grön mobilitet.

Hälsa och vård

Ägarnas önskade fokus 2023

- Nära vård och psykisk hälsa
- Erfarenhetsutbyten
- Digitalisering – e-hälsa, EDIH

Mål 2023: Hälsoplattformen har tillgång till arenor för erfarenhetsutbyten med europeiska regioner och stöd i bevakning av EU-initiativ med fokus på nära vård.

Grön och blå omställning

Ägarnas önskade fokus 2023

- Skog och trä
- Livsmedel
- Cirkulär ekonomi
- Vatten

Mål 2023: SBHSS har påverkat EU-policy och skapat utvecklingsmöjligheter genom kompetensutbyte på EU-arenan

Digitalisering

Ägarnas önskade fokus 2023

- Öppna data, AI och cybersäkerhet
- EU-finansiering
- Digital infrastruktur & tjänster
- Europeiska digitala innovationshubbar

Mål 2023: SBHSS har kunskaper inom digitaliseringsområdet på EU-nivå för att på sikt kunna påverka EU-policy samt ta del av EU-finansiering.

Energi

Ägarnas önskade fokus 2023

- Fossilfria transporter
- Energieffektivisering
- Hållbar energiförsörjning samt användningsområden

Mål 2023: SBHSS har skapat förutsättningar för långsiktigt energipolitiskt påverkansarbete.

Sammanhållningspolitiken

Ägarnas önskade fokus 2023

- Dialogen på EU-arenan
- Viljeriktning för sammanhållningspolitiken

Mål 2023: SBHSS har tagit initiativ till en dialog på regional och nationell nivå där både tjänstepersoner och politik är involverade för en tydlig viljeriktning för EU:s sammanhållningspolitik.

Verksamhetsberättelse för 2023

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av målsättningarna i verksamhetsplanen inför året och redogör för SBHSS aktiviteter. Eftersom en stor del av samarbetet i SBHSS sker med Brysselkontoret som plattform, har aktiviteter knutna till EU-agendan en central plats. Aktiviteterna på den europeiska arenan är dock ett komplement till ägarnas arbete på hemmaplan.

Resultatet finns hos ägarna

Kopplingen mellan den europeiska arenan och hemmaplan är stark. Anledningen är att de frågor som EU arbetar med i stor utsträckning är desamma som våra ägare arbetar med dagligdags. Som en konsekvens kan en stor del av SBHSS resultat sökas i ägarnas ordinarie verksamhet. Härutöver landar många frågor hos den svenska nationella nivån, varför betydelsen av dialog mellan den regionala och nationella nivån understryks. Det handlar om att försäkra sig om att den nationella nivån i tidigt skede i EU:s beslutsprocess har tagit del av våra perspektiv inför förhandlingar med andra medlemsstater. Det handlar även om att vi inför slutskedet i beslutsprocessen involveras för att applicera EU-policy och EU-finansiering i våra regioner.

Tematiska områden som prioriterats av ägarna

Hållbar rörlighet

Mål för SBHSS under 2023:

Ägarna har tillgång till relevanta Brysselbaserade nätverk för erfarenhetsutbyten och intressebevakning för att stärka förutsättningar för grön mobilitet.

Ägarnas engagemang inom transportområdet har under 2023 i likhet med föregående år präglats av revideringen av det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T), samt bevakning av lagstiftning runt biodrivmedel och samarbeten inom grön mobilitet. Brysselkontoret har fortsatt följt behandlingen av EU-kommissionens förslag till förordning genom EU:s institutioner och dess konsekvenser för ägarna. Sträckor som ingår i TEN-T innebär åtagande för medlemsstaten vad gäller standard på infrastruktur och möjlighet att söka finansiering från fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF). Nyhet i EU-kommissionens förslag är att Halmstad och Jönköping med befolkningsmängd över 100 000 ska kategoriseras som urbana noder, vilket väntas medföra ökade krav på bland annat infrastruktur och tillgänglighet.

Under året har Brysselkontoret deltagit i europeiska nätverk och forumsdiskussioner kopplade till transportfrågor å ägares vägnar. Här har inte minst SKR:s EU-transportgrupp spelat en särskild roll, vilken har gett tillgång till information och möjligheter att lyfta ägarnas intressen i ett större sammanhang.

För sydsvenskt vidkommande har inrikespolitiska omprioriteringar kring infrastruktuursatsningar fått en varierande betydelse för våra regioner. Vi kan därför konstatera att de nya svenska stamnätssatsningarna, som fanns med i EU-kommissionens TEN-T-förslag, har fasats ut inför slutförhandlingarna mellan EU:s lagstiftande institutioner där en överenskommelse nåddes i december 2023. Brysselkontoret kommer även framgent att bevaka implementeringen av förordningen och dess betydelse för våra regioner, inte minst gällande nya krav kring urbana noder och mobilitetsplaner. När fokus framöver flyttas mot implementering av förordningen på hemmaplan förutses minskad aktivitet på EU-arenan.

Hälsa och vård

Mål för SBHSS under 2023:

Hälsoplattformen har tillgång till arenor för erfarenhetsutbyten med europeiska regioner och stöd i bevakning av EU-initiativ med fokus på nära vård.

Sedan starten har SBHSS hälsoplattform spelat en avgörande roll för det internationella engagemanget i våra regioner inom hälsoområdet. Hälsoplattformen syftar till att nyttja den europeiska arenan för att utveckla den nära vården. Med organisationsstruktur på plats, har fokus 2023 varit att fortsätta inhämta kunskap via erfarenhetsutbyten, vilket även har stärkt samarbetet mellan Hälsoplattformen och Linnéuniversitetet. Det roterande ordförandeskapet innehades 2023 av Region Halland och Brysselkontoret har fortsatt haft rollen som samordnare. För att stärka kontinuiteten och underlätta för europeiska samarbeten har ordförandeskap och tillhörande mål och aktivitetsplan förlängts till två år. Flera delmål är redan uppfyllda och arbetet fortskrider enligt plan 2024.

Erfarenhetsutbytet kring nära vård, e-hälsa och äldre frågor med den italienska regionen Emilia-Romagna har fortsatt att bidra till flertalet lärdomar för spridning i våra regioner. Både SBHSS ägare och Emilia Romagna satsar på decentraliserad och nära vård och gemensamma utvecklingsområden tydliggjordes därför 2023 genom en avsiktsförklaring för samarbetet. Nya gemensamma kunskaps-webbinarier och ett besök av Emilia-Romagna till SBHSS regioner planeras 2024.

Utöver SBHSS hälsoplattform, står Brysselkontoret bakom ett månatligt hälsobrev till ägarna. I månadsbrev har man bland annat kunna läsa om hur partnerskap för kompetensförsörjning inom hälsa och vård skapas bland europeiska aktörer. 2022 initierade Brysselkontoret även ett nätverk mellan svenska regionkontor i Bryssel, vilket har lett till möjligheter för ökat samarbete med andra svenska regioner och SKR kring EU:s hälsopolicy 2023.

Grön och blå omställning

Mål för SBHSS under 2023:

SBHSS har påverkat EU-policy och skapat utvecklingsmöjligheter genom kompetensutbyte på EU-arenan.

EU:s klimat- och miljösatningar under von der Leyen-kommissionens ledarskap har drivit på policyutvecklingen kring så kallade gröna (cirkulär bioekonomi) och blå frågor (tillgång och kvalitet på vatten samt havsbaserad ekonomi) för att ställa om och anpassa dem i enlighet med EU:s klimatmål. Sedan den nuvarande EU-kommissionen tillträdde i december 2019 har lanseringstakten av nya förslag på dessa områden ökat drastiskt, vilket krävt ägarnas uppmärksamhet och engagemang.

I synnerhet skogsrelaterad lagstiftning har präglat det gånga verksamhetsåret. SBHSS rapportörsgrupp för skogsfrågor har löpande hanterat uppkomna frågor och samordnat ägarna gentemot den europeiska nivån. Med utgångspunkt i SBHSS positionspapper har rapportörsgruppen tagit höjd för skogsrelaterad EU-politik bortom Europaparlamentsvalet 2024 och tagit fram ett inspelspapper till EU-kommissionen med ägarnas förslag och behov inför nästa mandatperiod (se sida 13 *Påverkan*).

SBHSS engagemang i europeiska nätverk och samarbete med andra svenska regionkontor, har inneburit både synlighet och inflytande. Brysselkontoret har bland annat deltagit i att svara på samråd och remisser, ta fram positionspapper och anordna politiska seminarier både i Bryssel och i Sverige för att tydliggöra ägarnas intressen. I rollen som arbetsgruppsledare i nätverket ERRIN:s arbetsgrupp för blå ekonomi har Brysselkontoret fått tillgång till information och kontakter som i annat fall hade varit mer svårtillgängliga. Det har bland annat inneburit regelbundna kontakter med ansvariga på EU-kommissionen för att framföra ägarnas synpunkter kring EU:s Missions-metodik och finansieringsmöjligheter för marina miljöer. Brysselkontoret har därtill genom en workshop i Bryssel tillsammans med ett informellt nätverk för små och medelstora städer aktivt arbetat för att samla aktörer med målet att få till samarbeten med stöd av EU-finansiering.

SBHSS aktörer har under året deltagit i flertalet seminarier, föreläsningar och besök på den svenska och europeiska arenan, där de kunnat knyta goda kontakter för framtida och fortsatt samverkan med andra.

Digitalisering

Mål för SBHSS under 2023:

SBHSS har kunskaper inom digitaliseringsområdet på EU-nivå för att på sikt kunna påverka EU-policy samt ta del av EU-finansiering.

Digitalisering är ett högt prioriterat område där EU-kommissionen med olika insatser strävar efter att främja ett uppkopplat, hållbart och innovativt Europa genom den digitala omställningen. Brysselkontoret har därför ökat bevakningen av skärningspunkterna mellan EU:s digitala insatser och regional utveckling.

Digitaliseringssamarbetet mellan aktörer i våra regioner har fördjupats för att med hjälp av Brysselkontoret kunna nyttja de möjligheter som EU erbjuder. Det handlar om att påverka policyutvecklingen och att utveckla digitaliseringsarbetet inom SBHSS regioner. Brysselkontoret har bistått ägarna genom stöd i de digitala områden som efterfrågats utifrån ett EU-perspektiv och regioner inom SBHSS har enskilt och gemensamt skickat in påverkasunderlag för lagförslag med stöd av Brysselkontoret. Exempel på detta är inom datautrymmen för smarta och hållbara städer och samhällen, samt lagförslag om utbyggnad av digital infrastruktur. Bevakningen har även kommit till nytta i seminarier på hemmaplan, till exempel under Almedalsdagarna.

2023 fortsatte Brysselkontorets engagemang i det nationella nätverket för digitaliseringskoordinatorer som koordinerats av Tillväxtverket. Brysselkontorets input påverkade såväl de andra svenska regionernas engagemang och nationella nivåns ökade fokus på kopplingen till EU inom digitaliseringsområdet. Deltagandet ledde även till att nätverket efterfrågade och genomförde ett Brysselbesök anordnat av Brysselkontoret tillsammans med andra svenska regionkontor. Besöket ledde till en kunskapshöjning för svenska regioner, gav möjligheter till dialog med representanter för EU-kommissionen och gav viktiga ingångar för framtida kontakter.

Energi

Mål för SBHSS under 2023:

SBHSS har skapat förutsättningar för långsiktigt energipolitiskt påverkansarbete.

Energirelaterade frågor har under de senaste åren högprioriterats av EU-kommissionen till följd av EU:s klimatåtaganden samt Rysslands invasion av Ukraina. En majoritet av den ambitiösa klimatlagstiftning som von der Leyen-kommissionen initierat sedan den tillträdde 2019, förhandlades klart under 2023. Farhågor kring aktuell lagstiftning och dess kommande nationella implementering har därför varit särskilt aktuella under året, och således präglat Brysselkontorets energipolitiska bevakning.

Mål som stakas ut i europeisk lagstiftning kompletteras alltjämt med olika typer av finansiella stöd som nationella och regionala aktörer kan söka för att på olika sätt uppnå de EU-omfattande målen. Brysselkontoret har i detta sammanhang under året bevakat diskussioner kring finansieringsprogram och deltagit i olika nätverksmöten och aktiviteter som syftar till att inspirera och öka regionala aktörers möjligheter att ta del av de samarbets- och finansieringsmöjligheter som erbjuds.

2023 antog SBHSS ett positionspapper kring EU-relaterad energipolitik. Positionspapperet togs fram av en arbetsgrupp med sakkunniga tjänstepersoner från regionerna och Brysselkontoret. Med en antagen position på det energirelaterade området har SBHSS ägare inför och under den kommande europeiska mandatperioden (2024–2029) skapat goda förutsättningar för att engagera sig och göra sin röst hörd i ett tidigt skede av EU:s beslutsprocess inom energiområdet.

Sammanhållningspolitiken

Mål för SBHSS under 2023:

SBHSS har tagit initiativ till en dialog på regional och nationell nivå där både tjänstepersoner och politik är involverade för en tydlig viljeriktning för EU:s sammanhållningspolitik.

EU:s regionalpolitik, sammanhållningspolitiken, utgör cirka en tredjedel av EU:s totala budget. Politiken och dess medel (strukturfonder) utgör omkring hälften av svenska regioners utvecklingskapital. Med ökade behov för att möta EU:s större utmaningar, ifrågasätts Sammanhållningspolitiken i allt från storleken på penningpotten till hur medlen ska användas. I och med att diskussionen påverkar svenska regioners möjlighet att utföra sitt utvecklingsuppdrag, har SBHSS styrgrupp givit Brysselkontoret i uppdrag att bevaka frågan med särskilt fokus och agera proaktivt.

Under våren tog SBHSS följaktligen fram sammanställningen "5 argument för Sammanhållningspolitiken". Dokumentet användes som underlag för både politiker och tjänstepersoner i kommunikation med andra regioner och den svenska nationella nivån om värdet av Sammanhållningspolitiken. Dokumentet spreds även på EU-arenan i översatt form. Viktiga diskussioner initierades även genom SBHSS deltagande under Almedalen samt de svenska regionkontorens konferens i Bryssel om framtidens Sammanhållningspolitik.

Under hösten tog SBHSS initiativ till att Regional kontakt och SKR bildade en arbetsgrupp för att arbeta för framtidens Sammanhållningspolitik, både i Sverige och på EU-arenan. Ett av målen är att ta fram ett gemensamt svenskt regionalt positionspapper.

På EU-arenan har Brysselkontoret goda ingångar till EU-institutioner, nätverk och andra regioner. Kontorets kompetens har efterfrågats för föredragningar vid ett flertal tillfällen. Tillsammans med andra svenska regioner har kontoret även fört en dialog med den svenska EU-representationen samt bidragit till ett nätverks positionspapper. Enskilda möten med EU-kommissionen har slutligen bäddat för att en politiker från SBHSS ges talartid vid 2024 års största konferens om Sammanhållningspolitiken.

Övergripande arbete för att nå ägarnas mål

Intressebevakning

I likhet med tidigare år tog Brysselkontoret 2023 fram ett stort antal analyser och kartläggningar över hur våra ägare kan förhålla sig till den europeiska arenan som gäller samarbeten, lagförslag/initiativ och finansiering. Utgångspunkten för bevakningen är ägarnas prioriterade frågor som beskrivs i verksamhetsplanen och i ägarnas länsspecifika dokument (se sida 4) och enskilda uppdrag som efterfrågas under året. Parallellt bevakas även andra frågor där Brysselkontoret bedömer att EU:s eller andra europeiska aktörers aktiviteter föranleder ägarna att se närmare på sitt engagemang på den europeiska arenan såväl som på hemmaplan. Halvvägs in på året sammanfattar Brysselkontoret sin löpande omvärldsbevakning för att ge ägarna en översikt av vad som bör beaktas när man under årets andra halva gör sina prioriteringar för sina internationella engagemang.

I informationsinsamlingen deltar Brysselkontoret i en rad Brysselbaserade nätverk som samtidigt ger ägarna möjlighet att själva delta och få förstahandsinformation på ett tidigt stadium, profilera sina styrkor och söka samarbetspartner.

SBHSS styrgrupps politiska engagemang fortsatte 2023, bland annat genom uppdraget till Brysselkontoret att ge särskilt fokus på digitaliserings- och energifrågan samt utformningen av den framtida sammanhållningspolitiken. I dessa frågor engagerades ägarnas sakkunniga i arbetsgrupper som tog fram konsekvensanalyser och förslag till handlingsplaner för påverkan där så ansågs nödvändigt.

Welcome to a sustainable region!

Småland Blekinge Halland South Sweden – an entrepreneurial part of Sweden with green excellence

Latest news

Kommunikation

Brysselkontorets analyser och övriga nyheter sprids dels via direktutskick, dels via SBHSS hemsida där ett stort antal kunskapsbyggande artiklar samlas. För att skapa ytterligare mervärde, ger Brysselkontoret även ut ett veckobrev med fördjupad information och tips om hur ägarnas målsättningar bättre kan nås. Från att ursprungligen ha riktat sig till SBHSS kontaktpersoner har veckobrevet idag ca 180 prenumeranter.

Till informationsflödet hör även *Brysselbrevet* som dels förklarar storpolitiska skeenden i EU, dels ger inblick i nyttan och resultatet av SBHSS internationella och gemensamma arbete. Brevet skickas ut till cirka 600 prenumeranter och sprids till fler.

Under 2023 har den nya hemsidan börjat etablera sig som ett sätt att stödja ägarnas profileringsbehov, genom ett ökat antal artiklar i marknadsföringssyfte av regionala aktörer från SBHSS. Med ökade behov av att ingå i rätt europeiska samarbeten, är det extra viktigt att nå ut med ägarnas styrkor.

Inom ramen för SBHSS samarbete inom hälso- och sjukvård (*hälsoplattformen*), sammanfattar Brysselkontoret månadsvis de viktigaste nyheterna och möjligheterna för ägarna i *Hälsobrevet*, som också fått ett ökat antal prenumeranter år 2023.

Informationsförmedlingen från EU-arenan är betydelsefull. SBHSS ägare och aktörers intresse för mer information om hur man kan göra sin röst hörd och för att delta i europeiska samarbeten fortsätter att öka. Engagemanget har till exempel lett till att Brysselkontoret allt tydligare kunnat delta i påverkansarbetet för att utformningen av EU-lagförslag och initiativ ska bli så gynnsamt som möjligt för våra ägare.

Påverkansarbete

Påverkansarbete för SBHSS innebär framför allt att föra dialog med EU:s institutioner och beslutsfattare genom fysiska möten och seminarier, brev och röstrekommandationer, samt svar på remisser och samråd (se *Tematiska områden som prioriteras av ägarna*). En stor del av frågorna från EU:s beslutsprocess som vi påverkas av på regional nivå landar hos vår nationella nivå, och många gånger är det därför betydelsefullt att säkerställa att vår nationella nivå är medveten om regionernas intressen i frågan.

Under 2023 har SBHSS tagit flera viktiga steg för att utveckla metoder och verktyg för att utföra effektiva och långsiktiga påverkansinsatser gentemot hela EU:s policyprocess, från ax till limpa:

Energiposition – på uppdrag av SBHSS styrgrupp togs under året ett positionspapper fram kring EU:s energirelaterade lagstiftning och initiativ. SBHSS ägare har därmed goda förutsättningar att bedriva ett aktivt och tidigt påverkansarbete på det energirelaterade området under kommande europeiska mandatperiod 2024–2029.

Inspelspapper kring skog – SBHSS rapportörgrupp för skogsrelaterade frågor tog under året fram ett framåtblickande inspelspapper innehållandes konstruktiva förslag och kommentarer kring EU:s skogsrelaterade initiativ. Inspelspappret utgår från SBHSS skogsposition ger dels återkoppling på den gångna mandatperioden (2019–2024) och bidrar samtidigt med konstruktiva förslag inför den kommande mandatperioden (2024–2029). Pappret lämnades över till EU-kommissionen i samband med SBHSS styrgruppsmöte i Bryssel i september 2023.

Sammanhållningspolitiken – målet för 2023 var att tydliggöra frågans betydelse för svenskt aktörer. Konferenser, seminarier, enskilda möten och arbete med att ta fram ståndpunkter, gör att vi står väl förberedda och kan göra vår röst hörd inför kommande år med avgörande betydelse för EU:s framtida regionalpolitik.

Effektivisering av positionspapper – Under året har SBHSS ägare utvärderat de interna processerna för att ta fram och förankra positioner och annan typ av påverkansmaterial. Detta arbete resulterade i ett förslag till effektiv beredning av positioner som SBHSS Styrgrupp diskuterade i december 2023.

Vid sidan av gemensamma påverkansinsatser från SBHSS, har enskilda ägare även gjort egna inspel, till exempel på digitaliseringsområdet.

Bryssel – en mötesplats och arena för profilering och samarbeten

Efter pandemiåren har antalet besök på Brysselkontoret ökat markant under 2023. Utöver våra ägare har det handlat om nationella myndigheter, kommuner, politiska partier, näringsliv samt gymnasie- och universitetsstudenter.

Våra ägares styrkor och erfarenheter, gjorde att Brysselkontoret under året blev inbjudna som paneldeltagare och för att tala för såväl utländska som andra svenska regioner, både i Bryssel och Sverige. Värdet av att kunskap sprids om SBHSS erfarenheter och styrkor, ska inte underskattas. En trend som noterats under 2023 är att antalet uppdrag från ägarna ökat i takt med besök i Bryssel, vilket visar på vikten av och sambandet mellan besök och ökad förståelse för betydelsen av EU för regionerna. Exempel på detta är anordnande av innovationswebbinarium och partnerskapsförfrågningar som efterfrågats och genomförts efter Brysselbesök.

Ägarnas engagemang på EU-arenan är jämte Brysselkontorets uppbyggda nätverk ofta nyckeln för att kunna hitta kompetenser som kompletterar ägarnas egna styrkor. När vi bidrar till seminarier, deltar i workshops och framför våra ståndpunkter, blir vår geografi och dess aktörer i ännu högre grad tillfrågade om vad vi tycker och om vi vill delta i samarbeten. Erfarenhetsutbytet mellan ägarna och den italienska regionen Emilia-Romagna inom hälsoområdet etablerades till exempel utifrån Brysselkontoret profilerat ägarna i nätverk på Brysselarenan.

Ett exempel på Brysselarenan betydelse för att kunna påverka, är mötet med EU-kommissionärens Ferreras kabinett som öppnade dörrar för SBHSS politik att göra sin röst hörd i samband med en högnivåkonferens i Bryssel om Sammanhållningspolitik, något som påverkar framtidens regionala utvecklingskapital.

Brysselarenan ger även goda möjligheter att framföra våra åsikter till den nationella nivån genom möten med representanter för svenska myndigheter. Några exempel på detta är möten med Regeringskansliet och den svenska EU-representationen kring slutförhandlingarna om TEN-T, överläggningar med Tillväxtverket kring digitalisering och dialogen med Vinnova om innovationsutveckling.

Kompetensförsörjningsinsatser

Året började traditionsenligt med att Brysselkontoret besökte ägarna för planering av konkreta insatser kopplade till prioriteringarna för 2023. Besöken hos ägarna är viktiga för Brysselkontorets personals förståelse för ägarnas situation och behov. Samtidigt bidrar besöken till att ägarna får ett ökat europeiskt perspektiv i sitt dagliga arbete.

Traditionsenligt genomfördes SBHSS Europaforum, i år under temat "*Lokalt och regionalt engagemang på EU-arenan: Så skapar vi en hållbar framtid!*" Evenemanget syftar till att förankra det europeiska arbetet och visa hur våra regioner och dess aktörer påverkas. Samtidigt är eventet en diskussionsplattform där politiker och tjänstepersoner på lokal och regional nivå samt representanter från myndigheter och näringslivet får tillfälle att dela erfarenhet, utbyta kunskap, knyta viktiga kontakter och öka EU-kompetensen. På konferensen deltog bland annat representanter från Regeringskansliet, EU-kommissionens kontor i Stockholm, riksdagsledamöter, forskare, tillsammans med flera kunniga medarbetare och organisationer från våra regioner. Till programmet hörde även uppskattade studiebesök. Konferensen anordnades av Region Kalmar Län och Linnéuniversitetet. Deltagandet var gott och spritt över våra regioner och konferensen fick genomgående mycket höga betyg i utvärderingen.

Ett av Brysselkontorets uppgifter är att bidra till kompetensförsörjningen hos ägarna. 2023 gavs många tillfällen att bidra med Brysselkontorets EU-perspektiv i frågor som ägarna arbetar med dagligen. Ett exempel på detta är Brysselkontorets bidrag till en ägares regionala kompetensförsörjningsplan, ett annat är de tematiska PM som löpande tas fram. Förutom dragningar för ägarna, har Brysselkontoret deltagit som presentatör på flera seminarier och evenemang. I sammanhållnings-, skog-, vatten-, och i digitaliseringsfrågan har ägarna även använt sig av Brysselkontorets sakkunskap i nationella nätverk. I det sistnämnda fallet har det lett till besök i Bryssel av svenska digitaliseringskoordinatorer tillsammans med Tillväxtverket för att kunna hantera EU-aspekten av digitalisering.

2024 – året framför oss

När 2024 inleds kan det konstateras att Europa har att hantera ett flertal större utmaningar, och att behovet av att hantera dessa gemensamt under EU-flagg ökat. När behoven blir fler tvingas EU se över sin budget och verksamhet. EU:s medlemsstater behöver göra viktiga prioriteringar som balanserar samhälllig stabilitet med nödvändigheten av omställning. Den för regioner så viktiga sammanhållningspolitiken med sina strukturfonder kan således inte tas för självklar i konkurrens med nya behov och nya finansieringssätt.

När omvärlden upplevs som osäker driver EU:s medlemsstater utvecklingen att gå mot att säkra våra yttre gränser och säkerställa europeisk försörjningstrygghet (*strategisk autonomi*). Det handlar om att minska riskfyllda beroenden och säkerställa att EU:s aktörer har tillgång till råvaror, produkter och leveranskedjor. Krav lyfts även på en tydligare roll för EU på världsarenan för att säkerställa geopolitisk trygghet och att vi spelar på lika villkor konkurrensmässigt med våra globala förhandlingspartner.

EU:s framtida uppdrag och befogenheter påverkas i hög grad av valet till Europaparlamentet (9 juni i Sverige). Valresultatet avgör till exempel den nya EU-kommissionens sammansättning och vilka frågor den kan driva de kommande fem åren. Kommer vi se en förstärkt eller nedtonad klimatambition, ett EU som tar steg mot utvidgning av unionen, ett EU som arbetar med strategiska åtgärder eller fungerar som en krishanterare – det är några av frågor som unionens medlemmar behöver besvara.

Ledorden från EU-kommissionens sida är tills vidare *grön och digital omställning*. I övrigt betonas vikten av att höja innovationsgraden i samhället för att kunna upprätthålla vår konkurrenskraft och därmed vårt europeiska välstånd. Vi märker det till exempel när EU-medel i allt större utsträckning knyts till innovation oavsett tematiskt område. EU-kommissionen har tagit flera initiativ för att underlätta samarbete och knyta samman regioners kompetenser över gränser till en helhet större än summan av varje enskild kompetens. Att synliggöra och marknadsföra regionens kompetenser blir därför allt viktigare för den regionala nivåns förmåga att kunna ta del av EU:s konkurrensutsatta tematiska finansiering för investeringar. De tematiska fonderna kan bli ett komplement till en osäkrare framtid för strukturfondernas andel av det regionala utvecklingskapitalet. Verktögen för internationellt samarbete som EU-kommissionen erbjuder, kan dock upplevas utmanande då de varken garanterar resultat eller EU-finansiering. Frågan är på vilka områden det är outhärligt för Småland-Blekinge-Halland att utveckla sina styrkor tillsammans med andra för att inte hamna vid sidan av utvecklingen?

Att aktiviteter, finansiering och fler aktörer alltmer knyts till prioriteringar och strategier betyder att ett större innovations- och koordinationsansvar läggs på regioner som en del av det regionala utvecklingsansvaret, och att lärosätens potential nyttjas för ändamålet. Regioners utveckling mot ökad samordning av insatser och aktörer är en förutsättning för att dra nytta av möjligheterna som erbjuds på EU-arenan och en fördel på den svenska arenan.